

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121203001
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121203001.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletú B., v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., dieťa rodičov: P., a F., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu a úpravu styku otca s maloleťm dieťaťom, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. októbra 2021, č. k. 35P/43/2021-83 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom schválil dohodu rodičov o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k mal. B. tak, že sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia, otec zaviazal prispievať na výživu pre mal. B. sumou 170,- eur mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 07.05.2021, dlh na výživnom za obdobie od 07.05.2021 do 31.10.2021 vo výške 406,50 eur zaviazal otca zaplatiť v mesačných splátkach po 30,- eur mesačne popri bežnom výživnom s účinnosťou od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súčasne rozhodol o styku otca s mal. B. tak, že otec má právo stretávať sa s maloletou v období od právoplatnosti rozsudku do uplynutia jedného roka od právoplatnosti rozsudku v každom párnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod., v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod., v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod. a v piatok od 08.00 hod. do 12.00 hod. a v období od uplynutia jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku v každom párnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod., v sobotu od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod. a v piatok od 08.00 hod. do 12.00 hod. s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný maloletú matke po ukončení stretnutia vrátiť v stanovený čas v mieste bydliska matky. O trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že mal. B. pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov, ktorí v spoločnej domácnosti žili do júla 2019. Matka žije s maloletou u jej rodičov, ktorým prispieva na náklady na bývanie sumou 100,- eur mesačne, stravuje sa sama. Matka je na rodičovskej dovolenke, v súčasnosti poberá rodičovský príspevok v sume 378,10 eura mesačne, v roku 2020 tento poberala vo výške 370,- eur mesačne, poberá prídavok na maloletú B. v súčasnosti vo výške 25,50 eura mesačne. Otec matke prispieval na výživu dcéry od júna 2021 sumou 100,- eur mesačne, čo matka

potvrdila. Na pojednávaní dňa 21.10.2021 súhlasila s tým, aby otec platil výživné na maloletú vo výške 170,- eur mesačne, s účinnosťou od 07.05.2021 (od podania návrhu). Maloletá B. má t. č. X a S. roka, navštevuje kardiologickú ambulanciu jedenkrát ročne, lieky neužíva. Otec maloletého dieťaťa je slobodný, nemá iné vyživovacie povinnosti, žije sám v rodinnom dome, ktorý má vo vlastníctve, náklady na bývanie má za vodu cca 20,- eur mesačne, za plyn 40,- eur mesačne, elektriku 52,- eur mesačne, spláca hypotéku na dom vo výške 580,- eur mesačne, plus dva spotrebné úvery (225,- eur mesačne a 130,- eur mesačne), poplatky za telefón a internet uhrádza v sume 58,- eur mesačne a mobil 9,- eur mesačne. Otec je konateľom a jediným spoločníkom vo firme B., zarobí cca 1 700,- eur netto mesačne, túto sumu ponecháva na podnikateľskom účte a investuje ju do nákupu tovaru, vypláca pracovnú odmenu vo výške 86,60 eura mesačne, vlastní osobný automobil Q. L., rok výroby 2013, na PHM dáva cca 100,- eur mesačne. Súhlasil so zverením maloletej B. do osobnej starostlivosti matky a s určením výšky vyživovacej povinnosti na maloletú B. sumou 170,- eur mesačne od 07.05.2021. Rodičia na pojednávaní dňa 21.10.2021 ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností uzatvorili rodičovskú dohodu (v znení uvedenom v bode 1 odôvodnenia tohto rozhodnutia), ktorú so súhlasom kolízneho opatrovníka súd prvej inštancie schválil za použitia § 24 ods. 3 Zákona o rodine.

3. Rodičia mali o úprave styku otca s maloletou B. diametrálne odlišný názor, keď matka navrhovala upraviť styk otca s maloletou každú sobotu v týždni vždy od 10.00 hod. do 12.00 hod. za jej prítomnosti a otec navrhoval upraviť styk v období od právoplatnosti rozsudku do uplynutia jedného roka od právoplatnosti rozsudku, a to: v párnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod., v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod., v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod. a v piatok od 08.00 hod. do 12.00 hod.. Ďalej navrhoval, aby bol otec oprávnený na styk s maloletou B. v období od uplynutia jedného roka od právoplatnosti rozsudku, a to v párnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod., v sobotu od 09.00 hod. do nedeľu do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod. a v piatok od 08.00 hod. do 12.00 hod..

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že matka prezentuje majetnícku pozíciu voči dieťaťu a neuviedla žiaden relevantný dôvod, osobný ani zdravotné problémy na strane dieťaťa, ktoré by mali byť prekážkou pravidelného kontaktu otca s dieťaťom bez jej prítomnosti. Poukázal na ustanovenia Zákona o rodine, v zmysle ktorých má otec ako rodič, ktorému nebolo dieťa zverené do starostlivosti, plnohodnotne sa podieľať na svojich právach rodiča tráviť s dieťaťom čas, vychovávať ho a venovať sa mu. Na argument matky ohľadom kojenia dieťaťa pred obedným spánkom súd prvej inštancie neprihliadal, nakoľko dieťa je skutočne vo veku, kedy je už kŕmené plnohodnotne tuhou stravou a kojenie pred obedným spánkom možno považovať za nejaký rituál, v ktorom matka nebude môcť pokračovať v blízkej budúcnosti, nakoľko sama tvrdila, že maloletú B. dá do materskej školy, keď bude mať X a F. roka. Návrh otca na úpravu styku s maloletou B. považoval súd prvej inštancie za citlivo nastavený voči potrebám dieťaťa, a to čo sa týka prespávania, ktoré navrhol na nočný spánok otec až v období, keď bude mať dieťa o jeden rok viac ako teraz a s najväčšou pravdepodobnosťou už bude umiestnené v materskej škole, kde musí dieťa zaspávať samo. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že styk otca s maloletou B. tak, ako navrhuje otec, zohľadňuje najlepší záujem maloletého dieťaťa, zaisťuje čo v najväčšej miere vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obom rodičom, aby dieťa pokiaľ možno v minimálnej miere pociťovalo výchovu v neúplnej rodine. Pri rozhodovaní prihliadal aj na názor kolízneho opatrovníka, ktorý doporučil upraviť styk tak, ako navrhuje otec. Z týchto dôvodov návrhu otca na úpravu styku s maloletou B. vyhovel. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 28, § 62, § 65, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 24 ods. 3 Zákona o rodine, o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka a domáhala sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o úprave styku otca s mal. B. zmenil tak, že otec má právo stretávať sa s mal. B. v období od právoplatnosti rozsudku do uplynutia jedného roka od právoplatnosti rozsudku v každom párnom týždni v utorok od 8.00 hod. do 12.00 hod., v sobotu od 9.00 do 12.00 hod., v nedeľu od 9.00 hod. do 12.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok od 8.00 hod. do 12.00 hod. a vo štvrtok od 8.00 hod. do 12.00 hod.. Uviedla, že koná v záujme svojho dieťaťa a vytýkala súdu prvej inštancie, že ju nazýva majetníckou matkou. Poukázala na skutočnosť, že na jej návrh sa otec stretával s dieťaťom sám a deklarovala záujem, aby sa mal. B. stretávala s otcom, avšak aby to bolo v záujme jej denného spánkového režimu. Dôvodila, že otec koná len tak, ako mu to

vyhovuje a nehľadí na potreby svojho vlastného dieťaťa. Otec dieťaťa nejavil žiaden záujem o to, aby sa pokúsil dieťa uspať za celý čas, keď s B. trávila čas u neho doma.

6. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal odvolanie matky v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodné a potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie. Uviedol, že matka v podanom odvolaní navrhovala zmeniť rozsah jeho styku s mal. B. bez uvedenia relevantného dôvodu a akéhokoľvek riadneho zdôvodnenia. Poukázal na harmonogram stretnutí s maloletým dieťaťom, kedy bol sám s maloletou, t. j. bez prítomnosti matky od 20.05.2021 do 05.09.2021, z ktorého vyplýva, že s mal. B. trávil čas pravidelne po dohode s matkou aj sám, pričom matka tento harmonogram pred súdom prvej inštancie nespochybnila. Dokonca počas nariadenia neodkladného opatrenia trávil s maloletou čas aj nad rámec tohto rozhodnutia, a preto sa odvolanie matky, ktorá chce časový rozsah stretnutí obmedzovať bez riadneho a relevantného dôvodu, javí ako nedôvodné. Poukázal na vyjadrenia matky na pojednávaní, z ktorých je zrejmé, že matka k dieťaťu pristupuje majetnícky a nemá skutočný záujem, aby dieťa s ním trávil rovnocenne čas a rozvíjalo si s ním vzťah a on bol zapojený do celodennej starostlivosti o dieťa. Mal. B. bude mať XX.XX.XXXX S. roky, čo je vek, kedy deti začínajú navštevovať materskú školu. Tvrdenia matky, že sa nepokúsil mal. B. uspať, sa nezakladajú na pravde, deklaroval svoj záujem o starostlivosť o maloletú dlhodobou pravidelnými stretnutiami s maloletou bez prítomnosti matky, má rodičovské zručnosti, je materiálne pripravený na celodennú starostlivosť o maloletú tak, ako to vyplývalo z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie. Zdôraznil, že matka v písomnom vyjadrení netrvá na svojej prítomnosti pri jeho styku s mal. B., ktoré na pojednávaní zdôvodňovala údajným kojením dieťaťa. Poukázal na SMS správy, ktoré mu matka posielala a mal za to, že matka nerieši skutočný záujem dieťaťa, ale pomstu voči nemu. Ďalej uviedol, že od rozhodnutia súdu prvej inštancie bol s maloletou v minimálnom kontakte jednak z dôvodu svojej karantény a následne pre údajnú chorobu dieťaťa, matka umelo obmedzuje jeho styk s maloletou. Ďalej uviedol, že matka v odvolaní poukazovala na spánkový denný režim dieťaťa, pričom na pojednávaní v danej veci matka deklarovala, že dieťa už niektoré dni počas dňa nespí, resp. spí pohyblivo v rôzne časy. Dôvodil, že má vytvorené všetky podmienky na denný spánok dieťaťa, má zakúpenú detskú posteľku, doposiaľ mu však nebolo umožnené denný spánok maloletej realizovať v jeho domácnosti, ktorú maloletá dôverne pozná, nakoľko musel rešpektovať čas vrátenia dieťaťa matke.

7. Kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

8. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 CSP.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že mal. B. pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov, ktorí od júla 2019 nežijú v spoločnej domácnosti. Práva a povinnosti k nej boli upravené v tomto konaní rodičovskou dohodou, ktorá bola schválená súdom prvej inštancie tak, že mal. B. bola zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať jej majetok budú obaja rodičia, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jej výživu sumou 170,- eur mesačne, bol určený dlh na výživnom, ktorý bol otcovi povolený zaplatiť v splátkach. K tejto časti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolanie matky nesmeruje. Súčasne súd prvej inštancie upravil styk otca s mal. B. tak, že otec má právo stretávať sa s maloletou od právoplatnosti rozsudku do uplynutia jedného roka od právoplatnosti rozsudku v každom párnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod., v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod., v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod. a v piatok od 08.00 hod. do 12.00 hod.. Otec má právo stretávať sa s maloletou B. v období od uplynutia jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku v každom párnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod., v sobotu od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a v nepárnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 12.00 hod. a v piatok od 08.00 hod. do 12.00 hod.. Matka podaným odvolaním spochybnila rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadne styku otca s maloletou tak, že nesúhlasila s úpravou styku otca v období od právoplatnosti rozsudku do uplynutia jedného roka od právoplatnosti rozsudku v sobotu a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod. a navrhovala, aby styk v týchto dňoch bol upravený od 9.00 hod. do 12.00 hod.. Svoj odvolací návrh odôvodnila tým, že v záujme dieťaťa je potrebné rešpektovať jeho denný spánkový režim. V ostatnej časti rozhodnutie súdu prvej inštancie nespochybnila.

11. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a § 26 sa použijú primerane.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že otec maloletej, ktorému nebola zverená do osobnej starostlivosti, má v zmysle Zákona o rodine nielen rodičovské povinnosti, ale aj práva. Jedným z rodičovských oprávnení, prostredníctvom ktorých má právo podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, ktoré mu nie je zverené do osobnej starostlivosti, je právo jeho styku s dieťaťom. Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, majú právo sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností alebo ktorýkoľvek z nich môže požiadať súd o úpravu styku maloletého dieťaťa s rodičom, ktorému do osobnej starostlivosti zverené nebolo.

13. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia, alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa.

14. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že Ústavou SR i Zákonom o rodine je garantované rovnoprávne rodičovstvo i právo dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, ktorú skutočnosť garantuje i čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.. Je nesporné, že Zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 35, § 36, § 25 ods. 1 a § 24 ods. 2 Zákona o rodine), až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv a povinností, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

16. Vychádzajúc z citovaných ustanovení Zákona o rodine, Ústavy SR i Dohovoru o právach dieťaťa odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že je v záujme maloletej B., ktorá udržuje od rozchodu svojich rodičov pravidelný styk s otcom (podľa dohody rodičov i nad rámec nariadeného neodkladného opatrenia), s ktorým má dobrý vzťah, aby dochádzalo k rozširovaniu styku maloletej s otcom, ktorý má rovnako ako matka nezastupiteľné miesto pri výchove maloletého dieťaťa. Rovnaký názor zastával v priebehu konania i kolízny opatrovník, ktorý v súdnom konaní záujem mal. B. zastupoval. Pokiaľ matka dôvodila, že nebol rešpektovaný spánkový režim dieťaťa, odvolací súd zastáva názor, že mal. B., ktorá mala XX.XX.XXXX S. roky, je vo veku, kedy deti bežne navštevujú materskú školu, v ktorej spánkový režim realizujú bez prítomnosti rodičov. Otec deklaroval svoju pripravenosť na riadne zabezpečenie spánkového režimu mal. B. (pripravená detská postieľka a jeho rodičovské zručnosti), ktoré tvrdenie matka relevantným spôsobom nespochybnila, a preto niet žiadneho rozumného ani právneho dôvodu pre to, aby mal. B. nemohla v období od právoplatnosti tohto rozsudku do uplynutia jedného roka od právoplatnosti rozsudku tráviť s otcom dlhší čas počas dňa (v každom párnom týždni v sobotu a nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod.), teda i v čase, kedy by mala mať poobedný spánok. Naopak, takáto úprava styku otca s dieťaťom je žiaduca vzhľadom k úprave ich styku po uplynutí jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku (ktorá úprava styku nebola matkou spochybnená), kedy mal. B. bude u otca v každom párnom týždni zo soboty na nedeľu i prespávať.

17. Z týchto dôvodov s poukazom na citované ustanovenia odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP.

19. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.